

1. วัตถุประสงค์

เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักการเมือง ตลอดจนการมีบทบาท และส่วนร่วมของประชาชนและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงการดำเนินงาน และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันต่อไป

2. คุ่มรวม

คุ่มรวมของการสำรวจ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ขึ้นไปทั่วประเทศ

3. ระเบียบวิธีการสำรวจ

การสำรวจใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Three-Stage Sampling มีจำนวนประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น 10,000 คน

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ไปทำการสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ครัวเรือนละ 1 คน และปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1-12 เมษายน 2546

5. การเสนอผล

เสนอผลการสำรวจในระดับภาค และทั่วประเทศในรูปของร้อยละ

6. สรุปผลการสำรวจ

6.1 ข้อมูลผู้ตอบสัมภาษณ์

ผู้ตอบสัมภาษณ์ อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลร้อยละ 34.0 นอกเขตเทศบาลร้อยละ 66.0 เป็นชายร้อยละ 49.4 เป็นหญิงร้อยละ 50.6 และมีสถานภาพการทำงาน เป็นเกษตรกร ร้อยละ 26.7 ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 20.8 พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 14.9 แม่บ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 11.9 รับจ้างทั่วไป/กรรมกร ร้อยละ 9.9 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 8.9 และนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 6.9

6.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ

ประชาชนส่วนใหญ่โดยรวมร้อยละ 40.4 ระบุว่าในปัจจุบันมีการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการมาก ร้อยละ 32.1 ระบุว่าทุจริตปานกลาง ร้อยละ 8.4 ระบุว่าทุจริตน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค ประชาชนใน

กรุงเทพมหานคร ระบุว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการมากในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคอื่นๆ คือ ร้อยละ 51.7 รองลงมา คือภาคใต้ ร้อยละ 43.1 ภาคกลาง ร้อยละ 41.0 ภาคเหนือ ร้อยละ 38.3 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 35.2

ตาราง 1 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการปัจจุบัน เป็นรายภาค

ภาค	รวม	การทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการปัจจุบัน			
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ
ทั่วประเทศ	100.0	40.4	32.1	8.4	19.1
กรุงเทพมหานคร	100.0	51.7	24.7	5.6	18.0
กลาง (ยกเว้น กทม.)	100.0	41.0	33.2	7.9	17.9
เหนือ	100.0	38.3	31.6	10.2	19.9
ตะวันออกเฉียงเหนือ	100.0	35.2	34.9	10.4	19.5
ใต้	100.0	43.1	31.5	4.6	20.8

6.3 การทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐและนักการเมืองในท้องถิ่น

เมื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐและนักการเมืองในท้องถิ่น พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ร้อยละ 51.7 ระบุว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนทุจริตคอร์รัปชัน ร้อยละ 47.8 ระบุว่ามีนักการเมืองบางคนทุจริตคอร์รัปชัน สำหรับผู้ที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐและนักการเมืองส่วนใหญ่ทุจริตคอร์รัปชัน มีร้อยละ 10.2 และ 12.7 ตามลำดับ อีก ร้อยละ 12.2 และ 11.9 ระบุว่าแทบจะไม่มีใครทุจริตคอร์รัปชัน และที่เหลือร้อยละ 25.9 และ 27.6 ไม่แสดงความคิดเห็น

ตาราง 2 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐและนักการเมืองในท้องถิ่น

เจ้าหน้าที่ของรัฐ/ นักการเมืองในท้องถิ่น	รวม	แทบจะ ไม่มีใคร เกี่ยว- ข้อง	มี บางคน คอร์รัปชัน	ส่วนใหญ่ คอร์รัปชัน	ไม่มี ความ คิดเห็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	100.0	12.2	51.7	10.2	25.9
นักการเมือง	100.0	11.9	47.8	12.7	27.6

6.4 กลุ่มผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นกับการทุจริตคอร์รัปชัน

ประชาชนประมาณร้อยละ 34.1 ระบุว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันในท้องถิ่นที่ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ร้อยละ 29.0 ระบุว่าไม่มีและร้อยละ 36.9 ตอบว่าไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค ประชาชนในกรุงเทพมหานคร ระบุว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันเข้าไปมีบทบาททำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคอื่น ๆ คือ ร้อยละ 40.9 รองลงมาคือภาคกลาง ร้อยละ 35.7 ภาคใต้ ร้อยละ 33.9 ภาคเหนือ ร้อยละ 33.5 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 30.3

ตาราง 3 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามการมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นรายภาค

ภาค	รวม	มี	ไม่มี	ไม่แน่ใจ/ ไม่ทราบ
ทั่วประเทศ	100.0	34.1	29.0	36.9
กรุงเทพมหานคร	100.0	40.9	14.7	44.4
กลาง (ยกเว้น กทม.)	100.0	35.7	25.2	39.1
เหนือ	100.0	33.5	32.5	34.0
ตะวันออกเฉียงเหนือ	100.0	30.3	35.2	34.5
ใต้	100.0	33.9	30.9	35.2

6.5 การทุจริตคอร์รัปชันในการประมูลงานของรัฐ

ประชาชนร้อยละ 32.1 และร้อยละ 15.4 ระบุว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันในการประมูลงานของรัฐในท้องถิ่นปานกลางและมากตามลำดับ ส่วนอีกร้อยละ 14.3 ระบุว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันน้อยที่เหลือน้อยร้อยละ 38.2 ระบุว่าไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ

ตาราง 4 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในการประมูลงานของรัฐในรอบปีที่ผ่านมา เป็นรายภาค

ภาค	รวม	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่แน่ใจ/ ไม่ทราบ
ทั่วประเทศ	100.0	15.4	32.1	14.3	38.2
กรุงเทพมหานคร	100.0	16.7	28.1	8.1	47.1
กลาง (ยกเว้น กทม.)	100.0	14.1	29.6	14.1	42.2
เหนือ	100.0	14.8	32.8	15.5	36.9
ตะวันออกเฉียงเหนือ	100.0	15.5	34.0	16.4	34.1
ใต้	100.0	16.7	35.2	14.6	33.5

6.6 การจัดซื้อจัดจ้างทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐ (e-Auction)

ตามที่รัฐได้เริ่มให้หน่วยราชการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ มาใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เพื่อให้เกิดความโปร่งใส นั้น ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.5 ไม่ทราบว่ามีการใช้ระบบดังกล่าว ผู้ที่ทราบมีเพียงร้อยละ 19.5

โดยในกลุ่มผู้ที่ทราบนั้นได้แสดงความคิดเห็นว่าระบบดังกล่าวจะช่วยลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้ระดับปานกลางถึงมาก ร้อยละ 12.1 ลดลงเล็กน้อย ร้อยละ 2.4 และอีกร้อยละ 5.0 ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ

6.7 ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาล

ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.4 ระบุว่ามีความเชื่อมั่นว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันมีการดำเนินการอย่างจริงจัง เป็นธรรม โปร่งใส ในการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ที่เหลืออีกร้อยละ 19.6 ระบุว่าไม่เชื่อมั่น สำหรับรายภาคนั้น ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเชื่อมั่นมากที่สุด คือร้อยละ 87.3 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 86.7 ภาคกลาง ร้อยละ 81.6 ในขณะที่ประชาชนในภาคใต้ และกรุงเทพมหานครมีความเชื่อมั่นเพียง ร้อยละ 67.1 และร้อยละ 65.9 ตามลำดับ

ตาราง 5 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาล เป็นรายภาค

ภาค	รวม	เชื่อมั่น	ไม่เชื่อมั่น
ทั่วประเทศ	100.0	80.4	19.6
กรุงเทพมหานคร	100.0	65.9	34.1
กลาง (ยกเว้น กทม.)	100.0	81.6	18.4
เหนือ	100.0	86.7	13.3
ตะวันออกเฉียงเหนือ	100.0	87.3	12.7
ใต้	100.0	67.1	32.9

6.8 ผลการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

6.8.1 การทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐในปัจจุบันเทียบกับในอดีต

ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 49.3 เห็นว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันลดลงกว่าในอดีต ร้อยละ 25.9 เห็นว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันเพิ่มมากขึ้น และร้อยละ 24.8 เห็นว่าเท่าเดิม

ตาราง 6 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐในปัจจุบันเทียบกับในอดีต เป็นรายภาค

ภาค	รวม	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เท่าเดิม
ทั่วประเทศ	100.0	25.9	49.3	24.8
กรุงเทพมหานคร	100.0	30.0	39.0	31.0
กลาง (ยกเว้น กทม.)	100.0	26.1	47.3	26.6
เหนือ	100.0	26.5	53.0	20.5
ตะวันออกเฉียงเหนือ	100.0	21.2	56.9	21.9
ใต้	100.0	32.1	39.0	28.9

6.8.2 ความพอใจของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

ประชาชนโดยรวม ร้อยละ 66.9 ระบุว่ามีความพอใจต่อผลการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาล ร้อยละ 28.4 ระบุว่าไม่พอใจ และร้อยละ 4.7 ระบุว่าไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ ส่วนในรายภาค ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความพอใจสูงกว่าภาคอื่นๆ คือ ร้อยละ 73.7 รองลงมา คือภาคเหนือ ร้อยละ 71.0 ภาคกลาง ร้อยละ 66.5 และภาคใต้ ร้อยละ 63.5 ในขณะที่ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความพอใจเพียงร้อยละ 49.0

ตาราง 7 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพอใจต่อผลการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาล เป็นรายภาค

ภาค	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	ไม่แน่ใจ/ ไม่ทราบ
ทั่วประเทศ	100.0	66.9	28.4	4.7
กรุงเทพมหานคร	100.0	49.0	45.1	5.9
กลาง (ยกเว้น กทม.)	100.0	66.5	27.8	5.7
เหนือ	100.0	71.0	26.0	3.0
ตะวันออกเฉียงเหนือ	100.0	73.7	22.2	4.1
ใต้	100.0	63.5	30.7	5.8

6.9 ความพร้อมของประชาชนที่จะเข้าร่วมตรวจสอบ ติดตาม และแจ้งเบาะแสการทุจริตคอร์รัปชัน

ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.9 ระบุว่ามีความพร้อมที่จะเข้าร่วมตรวจสอบ ติดตาม และแจ้งเบาะแสการทุจริตคอร์รัปชัน อีก ร้อยละ 23.1 ระบุว่าไม่พร้อม โดยกลุ่มที่ไม่พร้อม ระบุเหตุผลว่ากลัวจะได้รับความเดือดร้อน/กลัวผู้มีอิทธิพล ไม่มีเวลาต้องทำงาน ไม่มีความรู้ ไม่มีหลักฐาน เป็นต้น

ตาราง 8 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความพร้อมในการตรวจสอบ ติดตามและแจ้งเบาะแสการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นรายภาค

ภาค	รวม	พร้อม	ไม่พร้อม
ทั่วประเทศ	100.0	76.9	23.1
กรุงเทพมหานคร	100.0	72.0	28.0
กลาง (ยกเว้น กทม.)	100.0	74.1	25.9
เหนือ	100.0	79.3	20.7
ตะวันออกเฉียงเหนือ	100.0	82.4	17.6
ใต้	100.0	70.0	30.0

6.10 ความเพียงพอของข่าวสาร และแนวทางการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

ประชาชนประมาณร้อยละ 54.2 ระบุว่าในรอบปีที่ผ่านมาข่าวสารการรณรงค์ไม่เพียงพอ ร้อยละ 26.8 ที่ระบุว่ามีเพียงพอ และร้อยละ 19.0 ไม่แน่ใจ/ไม่ทราบ

สำหรับแนวทางการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม นั้นมีผู้แสดงความคิดเห็น ร้อยละ 54.0 โดยได้เสนอแนวทาง ดังนี้ แนะนำให้ความรู้วิธีการเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วม ร้อยละ 18.0 แนะนำให้ประชาชนแจ้งเบาะแสแก่สื่อมวลชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 12.6 และแนะนำวิธีการตรวจสอบและติดตามการทำงานของหน่วยงานราชการ ร้อยละ 7.9 เป็นต้น

6.11 เรื่องสำคัญที่ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการ

ประชาชนประมาณ ร้อยละ 73.8 ได้แสดงความคิดเห็นเรื่องที่ต้องการให้รัฐบาลดำเนินการมากที่สุด ดังนี้ ตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันของข้าราชการ ร้อยละ 28.4 ตรวจสอบงบประมาณและการทำงานด้านสาธารณสุขโรค ร้อยละ 21.9 และตรวจสอบการประมูลงาน/การจัดซื้อจัดจ้าง/การสัมปทานต่าง ๆ ร้อยละ 19.7

6.12 ข้อเสนอแนะ

มีผู้แสดงความคิดเห็นเพียง ร้อยละ 33.0 และให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ ต้องการให้รัฐบาลดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง ร้อยละ 16.8 ควรมีมาตรการลงโทษผู้ทำการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเข้มงวด ร้อยละ 6.5 และคณะทำงานตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐควรมีความโปร่งใส ร้อยละ 4.5 เป็นต้น

ตาราง 9 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
รวม	100.0
แสดงความคิดเห็น ^{1/}	33.0
ให้รัฐบาลป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง	16.8
มีมาตรการลงโทษผู้ทำการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเข้มงวด	6.5
คณะทำงานตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันควรมีความโปร่งใส	4.5
มีตู้ ปณ. ตั้งไว้ในทุกพื้นที่ เพื่อความสะดวกในการแจ้งเบาะแส	2.7
รัฐควรเข้ามาสอดส่องดูแลในเรื่องของงบประมาณเพิ่มขึ้น	2.3
แจ้งข่าวสารการทำงานของหน่วยงานราชการให้ทราบทุกระยะ	2.0
อื่น ๆ (เช่น ปลูกฝังค่านิยม ให้ประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบ)	5.8
ไม่แสดงความคิดเห็น	67.0

หมายเหตุ : 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ